

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____

Cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.816/2016 „Pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea serviciilor de intervenție timpurie și a standardelor minime de calitate pentru serviciile de intervenție timpurie”

În temeiul art. 48, alin. (3) din Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.34, art.373) și art. 44 alin.(5) din Legea nr. 60 din 30 martie 2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.155-159, art.508), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Hotărârea Guvernului nr.816/2016 „Pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea serviciilor de intervenție timpurie și a standardelor minime de calitate pentru serviciile de intervenție timpurie” (Monitor Oficial al Republicii Moldova, 2016 Nr. 193-203, art.880) se modifică după cum urmează:

1. În Hotărâre:

1) punctul 1 se completează cu un alineat cu următorul cuprins:

„Planul de acțiuni privind dezvoltarea sistemului de servicii de intervenție timpurie la copii pentru anii 2023 – 2027, conform anexei nr.3.”

2) punctul 2 va avea următorul cuprins:

„2. Cheltuielile ce țin de realizarea Planului de acțiuni privind dezvoltarea serviciilor de intervenție timpurie la copii, pentru anii 2023 – 2027, vor fi suportate de către prestatorii de servicii de intervenție timpurie și se vor efectua în limita alocațiilor prevăzute anual în bugetul public național, precum și a mijloacelor provenite din donații, granturi și alte surse, conform legislației.

2. Anexa nr.1 și Anexa nr.2 la Hotărâre se modifică după cum urmează:

pe tot parcursul textului cuvintele „cu vârsta de până la 3 ani”, „0 – 3 ani”, „vârstei de 3 ani” la orice formă gramaticală se substituie cu cuvintele „cu vârsta de până la 5 ani”, „0 – 5 ani”, „vârstei de 5 ani” la forma gramaticală corespunzătoare;

la punctul 10 după cuvintele „asistent social” de completat cu cuvintele „terapeut ocupațional”;

la punctul 11 textul „/terapeut ocupațional” se exclude.

Prim - ministru

Contrasemnează:

Ministrul Sănătății

Ministrul Finanțelor

Ministrul Muncii, Protecției Sociale

Ministrul Educației și Cercetării

Dorin RECEAN

Ala Nemerenco

Veronica Sirețeanu

Alexei Buzu

Anatolie Topală

PLANUL DE ACȚIUNI
privind dezvoltarea Sistemului de Servicii de intervenție timpurie la copii pentru anii 2023 – 2027

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Indicatori de monitorizare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituția responsabilă	Parteneri
1	2	3	4	5	6	6	7
OBIECTIV GENERAL: Dezvoltarea Sistemului de Servicii ITC pentru asigurarea realizării potențialului de dezvoltare a copilului, precum și a incluziunii educaționale și sociale a acestuia							
OBIECTIVUL SPECIFIC nr. 1: Perfectarea cadrului normativ și dezvoltarea mecanismului de coordonare a serviciilor de intervenție timpurie la copii la nivel național până în anul 2027							
1.1	Analiza situațională privind Serviciile de intervenție timpurie la copii din Republica Moldova.	Analiza situațională realizată	În limitele alocațiilor bugetare aprobate		2023 - 2024	MS MMPS MEC	UNICEF A.O. INITC
1.2	Elaborarea și revizuirea algoritmului pentru intervenția timpurie la copii și mecanismelor de referire în funcție de necesitățile de intervenție.	Algoritm și mecanisme de referire aprobate, aplicate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate		2023	MS MMPS MEC	USMF „Nicolae Testemițanu” A.O. LUMOS UNICEF ONG active în intervenția timpurie

1.3	Crearea și instituționalizarea activității Consiliului de Coordonare în domeniul dezvoltării timpurii a copilului în vederea asigurării unui proces coerent, complex și intersectorial în domeniul intervenției timpurii	Act normativ aprobat Consiliu de Coordonare funcțional/2 ședințe pe an organizate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate		2023	MS MMPS MEC	A.O. LUMOS UNICEF ONG active în intervenția timpurie CRAP
1.4	Revizuirea și standardizarea procedurilor de referire a copiilor spre Serviciile de intervenție timpurie la copii de către medicina primară, în baza completării Standardelor de supraveghere a copilului în condiții de ambulator.	Proceduri standard de referire aprobate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate		2023	MS MMPS MEC	CRRC IMSP IMC UNICEF LUMOS ONG active în intervenția timpurie
1.5	Revizuirea și standardizarea instrumentelor de evaluare, procedurilor de documentare internă a activității Centrelor de Intervenție Timpurie la Copii și a Cabinetelor de dezvoltare a copilului.	Instrumente de evaluare și monitorizare elaborate Formulare de raportare a serviciilor prestate elaborate și aprobate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate		2023	MS MMPS MEC	CRRC IMSP IMC ANSP UNICEF A.O. LUMOS A.O. CCF Moldova
1.6	Elaborarea mecanismului de referire și transfer de informație la nivel intersectorial privind beneficiarii de servicii de intervenție timpurie la copii în vederea asigurării continuității, de prestare a serviciilor (sănătate,	Mecanism elaborat și aprobat	În limitele alocațiilor bugetare aprobate		2024	MS MMPS MEC	CRRC IMSP IMC ANSP CRAP UNICEF A.O. LUMOS

	sociale, educație).						
OBIECTIVUL SPECIFIC nr. 2: Dezvoltarea rețelei de Servicii de intervenție timpurie la copii la nivel național până în anul 2027							
2.1	Evaluarea situației privind disponibilitatea spațiilor corespunzătoare cerințelor standardelor în vigoare și capacităților instituționale pentru crearea Centrelor de Intervenție Timpurie la Copii	Analiza situațională realizată	În limitele alocațiilor bugetare aprobate		Anual	MS	CRRC IMSP APL UNICEF A.O. LUMOS A.O. INITC
2.2	Elaborarea Planurilor anuale de formare a echipelor în intervenția timpurie și de creare a Centrelor de Intervenție Timpurie la Copii (construcție, reparație, echipare), inclusiv planificarea și alocarea mijloacelor financiare la etapa de creare a acestora	Plan anual elaborat și aprobat Plan de finanțare pentru fiecare Centru de Intervenție Timpurie la Copii	În limitele alocațiilor bugetare aprobate		Anual	MS MF CNAM	IMSP APL CRRC IMSP IMC ANSP OMS UNICEF A.O. LUMOS
2.3	Dezvoltarea infrastructurii Centrelor de Intervenție Timpurie la Copii cu crearea condițiilor adecvate pentru activitate în corespundere cu Standardele aprobate (reparație, dotare cu dispozitive medicale, materiale de dezvoltare, mobilier etc.).	2023 – 4; 2024 – 8; 2025 – 12	2023 13 140,0 2024 16 000,0 2025 12 000,0 15 000,0 6.000,0	UNICEF A.O.LUMOS UNICEF A.O.LUMOS Surse interne (IMSP)	2023-2027	MS MF CNAM	APL OMS UNICEF A.O. LUMOS

2.4	Costificarea și revizuirea mecanismului de finanțare a Serviciilor de intervenție timpurie la copii în Republica Moldova.	Costificarea serviciului se intervenție timpurie prezentat și validat	În limitele alocațiilor bugetare aprobate		2024	MS CNAM	CRRC IMSP IMC IMSP SR Florești IMSP CS Criuleni UNICEF A.O. INITC
2.5	Evidența și monitorizarea activității CDC și a Centrelor de Intervenție Timpurie la Copii, în baza rapoartelor statistice aprobate.	Număr de copii asistați în CDC Număr de copii asistați/abilitați în Centre de Intervenție Timpurie la Copii	În limitele alocațiilor bugetare aprobate		Anual	MS MMPS MEC CNAM	ANSP IMSP CRAP CRRC IMSP IMC A.O. INITC
2.6	Instituirea Centrului Național de resurse în ITC, cu rol de Centru de referință și suport organizator-metodic pentru Centrele de Intervenție Timpurie la Copii din țară.	Act normativ de instituire aprobat Mecanisme de referire și indicatori de rezultat elaborate și aprobate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate		2023	MS	CRRC IMSP IMC A.O. LUMOS
2.7	Extinderea rețelei de CDC la nivelul instituțiilor de AMP (Centre de Sănătate, Oficii ale Medicului de Familie).	Număr de CDC create	În limitele alocațiilor bugetare aprobate		2023 – 2027	MS CNAM	IMSP APL UNICEF A.O. LUMOS
2.8	Dezvoltarea SIA prin asigurarea evidenței copiilor incluși în	Sistem informațional	În limitele alocațiilor		2024 - 2025	MS CNAM	UNICEF A.O. LUMOS

	Serviciul de intervenție timpurie la copii și asigurarea interoperabilității acestuia cu alte sisteme informaționale relevante.	operațional cu toți prestatorii conectați.	bugetare aprobate				ANSP CRRC IMSP IMC
OBIECTIVUL SPECIFIC nr. 3: Dezvoltarea și implementarea politicilor de formare a specialiștilor în intervenția timpurie la copii până în anul 2027							
3.1	Elaborarea Standardului ocupațional și Standardului de calificare pentru competențe în intervenția timpurie la copii.	Standard ocupațional elaborat și aprobat	În limitele alocațiilor bugetare aprobate		2024	MS MEC MMPS	USMF „Nicolae Testemițanu” CEMF „Raisa Pacalo” OMS UNICEF A.O. LUMOS A.O. INITC
3.2	Adaptarea, completarea, perfecționarea curriculum-ului corelat și complex de pregătire a specialiștilor cu competențe în intervenția timpurie la copii, pentru diferite trepte de formare profesională: studii universitare și postuniversitare.	Număr de materiale de instruire, curriculum revizuit, completat	În limitele alocațiilor bugetare aprobate		2023 – 2024	MS MEC MMPS	USMF „Nicolae Testemițanu” CEMF „Raisa Pacalo” CRRC UPS ”Ion Creangă” UNICEF A.O. LUMOS A.O. INITC

3.3	Consolidarea competențelor profesionale a specialiștilor din componența echipelor de intervenție timpurie la copii	Număr de evenimente organizate (seminare, ateliere de lucru, reuniuni, Conferințe etc.) Număr de participanți: medici de familie, asistenți medicali	În limitele alocațiilor bugetare aprobate		2023 – 2027	MS MEC MMPS	USMF „Nicolae Testemițanu” CEMF „Raisa Pacalo” CRRC UNICEF A.O. LUMOS Fundația Tony Hawks Centru A.O. INITC
3.4	Organizarea pregătirii specialiștilor de terapie ocupațională și a asistenților de terapie ocupațională, parte componentă a echipei de intervenție timpurie la copii.	Cadru normativ revizuit și aprobat Numărul specialiștilor de terapie ocupațională și a asistenților de terapie ocupațională instruiți și angajați	În limitele alocațiilor bugetare aprobate		2023 – 2027	MS MEC MMPS	CEMF „Raisa Pacalo” IMSP IMC UNICEF Fundația Tony Hawks Centru A.O. LUMOS
3.5	Ajustarea și implementarea Ghidului de monitorizare a dezvoltării copilului (GMDC) pentru Republica Moldova.	Număr de facilitatori certificați	În limitele alocațiilor bugetare aprobate		2023-2024	MS	USMF „Nicolae Testemițanu” CEMF „Raisa Pacalo” CRRC IMSP IMC

							UNICEF A.O. INITC
3.6	Instruirea medicilor de familie, a pediatrilor, asistenților medicali, specialiștilor din instituțiile de educație timpurie, altor specialiști, în utilizarea și implementarea Ghidului de monitorizare a dezvoltării copilului (GMDC).	Număr de evenimente organizate Număr de participanți instruiți	În limitele alocațiilor bugetare aprobate		2023-2027	MS MEC MMPS	CRRC IMSP IMC UNICEF A.O. INITC
OBIECTIVUL SPECIFIC nr.4: Prestarea Serviciilor ITC accesibile în toate teritoriile țării până în anul 2027. Ponderea copiilor care s-au integrat în educația preșcolară.							
4.1	Identificarea precoce de către medicii pediatri, medicii neurologi și medicii de familie a copiilor care necesită servicii de intervenție timpurie cu referirea acestora către Centrele Intervenție Timpurie la Copii.	Numărul copiilor referiți în serviciu, inclusiv de medicina primară, specialiștii din asistența socială, educație	În limitele alocațiilor bugetare aprobate		2023 – 2027	MS MMPS MEC CRRC	IMSP UNICEF A.O. LUMOS
4.2	Prestarea serviciilor de intervenție timpurie la copii în corespundere cu Regulamentul privind organizarea și funcționarea serviciilor de intervenție timpurie și a Standardelor de calitate pentru Serviciile de intervenție timpurie la copii.	Numărul copiilor primar încadrați în servicii de intervenție timpurie: 2023 - 300, 2024 - 600, 2025 - 900	În limitele alocațiilor bugetare aprobate		2023 – 2027	MS MMPS MEC	IMSP CRAP CRRC IMSP IMC A.O. INITC
4.3	Crearea serviciilor educaționale în cadrul instituțiilor de educație	Nr de instituții de educație	În limitele alocațiilor		2023-2027	MS MEC	APL ONG active în

	incluzivă timpurie pentru asigurarea continuității în prestarea serviciilor.	incluzivă timpurie nou create	bugetare aprobate			MMPS	intervenția timpurie
4.4	Organizarea activităților de educație parentală, în vederea aplicării bunelor practici în îngrijirea, dezvoltarea, educația copilului.	Nr de activități organizate Nr de participanți	În limitele alocațiilor bugetare aprobate		2023-2027	MS MMPS MEC	APL IMSP CRAP ONG active în intervenția timpurie

OBIECTIVUL SPECIFIC nr.5: Promovarea serviciilor de intervenție timpurie și sensibilizarea comunitară.

5.1	Organizarea activităților de promovare a Serviciilor de intervenție timpurie la copii în rândul populației (pliante, mass-media, evenimente etc.).	Număr de spoturi video realizate și difuzate Număr de reportaje audio/video realizare și difuzate Număr de pliante/postere realizare și difuzate Număr de evenimente de sensibilizare (mese rotunde, sesiuni de informare etc.)	În limitele alocațiilor bugetare aprobate		2023 – 2027	MS MMPS MEC	ANSP CRRC OMS UNICEF A.O. LUMOS ONG active în intervenția timpurie
-----	--	--	---	--	-------------	-------------------	---

		realizate Număr de beneficiari ai campaniei (copii, părinți, specialiști, autorități etc.)					
5.2	Realizarea evenimentelor științifico-practice (forum/conferință/simpozion) național/internațional (anual sau bianual) în domeniul intervenției timpurii la copii.	Număr de evenimente realizate Număr de participanți la evenimente	În limitele alocațiilor bugetare aprobate În limitele alocațiilor bugetare aprobate		2023-2027	MS	USMF „Nicolae Testemițanu” CEMF ”Raisa Pacalo” CRRC UNICEF A.O. LUMOS Fundația Tony Hawks Centru A.O. INITC
5.3	Realizarea unui portal informațional național (pagina web, conexiune cu rețele de socializare) în domeniul intervenției timpurii la copii.	Portal informațional național realizat	În limitele alocațiilor bugetare aprobate		2024	MS	USMF „Nicolae Testemițanu” CEMF „Raisa Pacalo” CRRC UNICEF A.O. LUMOS Fundația Tony Hawks Centru A.O. INITC
5.4	Realizarea studiilor, sondajelor	Număr de	În limitele		2023, 2025,	MS	USMF

	cantitative/calitative privind conștientizarea, perceperea, atitudinea privind intervenția timpurie la nivel de părinți (familie), specialiști, autorități, comunitate etc.	studii/sondaje realizate Indicatori de satisfacție Indicatori de atitudine	alocațiilor bugetare aprobate		2027		„Nicolae Testemițanu” CEMF „Raisa Pacalo” CRRC UNICEF A.O. LUMOS Fundația Tony Hawks Centru A.O. INITC
	Total		62 140,0				

AMP – Asistență Medicală Primară

ANSP – Agenția Națională pentru Sănătate Publică

APL – Autoritatea Publică Locală

CDC – Cabinet de dezvoltare a copilului

CEMF - Centrul de Excelență în Medicină și Farmacie

CNAM - Compania Națională de Asigurări în Medicină

CRAP – Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică

CRRC - Centrul Republican de Reabilitare pentru Copii

CS - Centrul de Sănătate

IMC - Institutul Mamei și Copilului

IMSP – instituția medico-sanitară publică

INITC - Institutul Național de Intervenție Timpurie în Copilărie

ITC – Intervenție Timpurie în Copilărie

MEC – Ministerul Educației și Cercetării

MMPS – Ministerul Muncii și protecției Sociale

MS – Ministerul Sănătății

OMS – Organizația Mondială a Sănătății

SIA – sistem informațional automatizat

SR – Spitalul Raional

UPS - Universitatea Pedagogică de Stat

USMF – Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”

Nota informativă
la proiectul de hotărâre a Guvernului
Cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.816/2016 „Pentru aprobarea
Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea serviciilor de intervenție
timpurie și a standardelor minime de calitate pentru serviciile de intervenție timpurie”

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de hotărâre a Guvernului Cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.816/2016 „Pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea serviciilor de intervenție timpurie și a standardelor minime de calitate pentru serviciile de intervenție timpurie”, a fost elaborat de către Grupul de lucru, cu următoarea componență: membrii Comisiei Parlamentare protecție socială, sănătate și familie, reprezentanți ai Ministerului Sănătății, Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, mediului academic din domeniul sănătății, instituțiilor de stat din domeniul sănătate, educație, UNICEF și a asociațiilor obștești active în domeniul intervenției timpurii.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Pe parcursul ultimilor ani, Republica Moldova a realizat un progres semnificativ în elaborarea, implementarea și promovarea politicilor în domeniul protecției copilului, inclusiv a copilului cu dizabilități, în conformitate cu standardele europene și internaționale. În anul 2016, în temeiul art. 44 alin. (5) din Legea privind incluziunea persoanelor cu dizabilități nr. 60/2012, Guvernul Republicii Moldova a demonstrat angajamentul său în vederea dezvoltării și implementării serviciilor de intervenție timpurie prin aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciilor de intervenție timpurie și a Standardelor minime de calitate.

În conformitate cu actele normative menționate, au fost create servicii de intervenție timpurie în cadrul instituțiilor medico-sanitare publice Institutul Mamei și Copilului, Spitalul Clinic Bălți, Centrul Republican de Reabilitare pentru Copii. Cu suportul partenerilor internaționali, UNICEF Moldova, A.O. LUMOS, au fost create 4 Centre de Intervenție Timpurie în cadrul instituțiilor medico-sanitare publice Spitalul raional Florești, Centrele de Sănătate Criuleni, Ungheni și Cahul, acestea fiind contractate pentru prestarea serviciilor de către Compania Națională de Asigurări în Medicină. Concomitent, sunt contractate pentru prestarea serviciilor de intervenție timpurie și câteva organizații non-guvernamentale, care sunt amplasate în municipiul Chișinău.

În anul 2023, cu suportul A.O. LUMOS, este în proces de dezvoltare Centrul de Intervenție Timpurie în cadrul Centrului de Sănătate Ialoveni.

Astfel, deși au fost depuse anumite eforturi pentru dezvoltarea serviciilor de intervenție timpurie, acestea sunt insuficiente, fiind amplasate neuniform, numai în câteva teritorii. Amplasarea serviciilor departe de locul de trai al copiilor, precum și dificultățile legate de deplasarea familiei cu copii cu dizabilități la serviciile respective, reduce accesibilitatea acestora la serviciile de intervenție timpurie.

Totodată, deoarece se constată necesitate extinderii vârstei pentru care pot fi prestate aceste servicii, se propune modificarea vârstei de la „până la vârsta de 3 ani” în „până la vârsta de 5 ani”.

În acest context, în scopul îmbunătățirii accesibilității copiilor mici cu tulburări de dezvoltare, inclusiv cu dizabilități, la servicii de intervenție timpurie, în vederea sporirii șanselor la supraveghere, dezvoltării maxime a potențialului fiecărui copil, pentru o integrare socială și educațională optimă, a fost necesar modificarea Hotărârii Guvernului nr.816/2016 „Pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea serviciilor de intervenție timpurie și a standardelor minime de calitate pentru serviciile de intervenție timpurie”, cu aprobarea unui Plan de acțiuni și modificarea vârstei de încadrare în servicii de intervenție timpurie.

Modificările propuse vor contribui la crearea unei rețele de Centre de Intervenție la Copii la nivel

național/raional destinate să răspundă necesităților copiilor și familiilor acestora, să îmbunătățească sănătatea și dezvoltarea copiilor, în special a copiilor cu tulburări de dezvoltare și dizabilitate, dar și să diminueze ponderea tulburărilor de dezvoltare și a manifestărilor dizabilității existente.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În proiectul hotărârii Guvernului Cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.816/2016 „Pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea serviciilor de intervenție timpurie și a standardelor minime de calitate pentru serviciile de intervenție timpurie”, se propune de a completa Hotărârea cu „Planul de acțiuni privind dezvoltarea sistemului de servicii de intervenție timpurie la copii pentru anii 2023 – 2027, conform anexei nr.3”.

În scopul asigurării serviciilor de intervenție timpurii copiilor cu întârziere în dezvoltare, în Anexa nr.1 și Anexa nr.2 la Hotărâre se propune modificarea vârstei pentru care se acordă servicii de intervenție timpurie de la „0 – 3 ani” cu vârsta de „0 – 5 ani”.

Componentele de Bază ale Planului din anexa nr.3 propusă sunt:

- 1) Perfectarea cadrului normativ și dezvoltarea mecanismului de coordonare a serviciilor de intervenție timpurie la copii la nivel național;
- 2) Dezvoltarea rețelei de Servicii de Intervenție Timpurie la Copii (ITC) la nivel național;
- 3) Dezvoltarea și implementarea politicilor de formare a specialiștilor în intervenția timpurie la copii;
- 4) Prestarea serviciilor de intervenție timpurie la copii accesibile în toate teritoriile țării;
- 5) Promovarea serviciilor de intervenție timpurie și sensibilizarea comunitară.

Implementarea Planului de acțiuni privind dezvoltarea Sistemului de servicii de intervenție timpurie la copii pentru anii 2023 – 2027 va contribui la dezvoltarea unui Sistem integrat de Servicii ITC, începând de la nivelul Asistenței Medicale Primare/Cabinete de dezvoltare a copilului (CDC), urmat de nivelul secundar/Centre ITC și nivel terțiar/ Instituții republicane pentru copii.

În acest context, sunt necesare investiții în crearea Centrelor ITC în fiecare teritoriu administrativ, dezvoltarea infrastructurii și dotarea acestora pentru activitate în corespundere cu standardele aprobate (reparație, dotare mobilier etc.).

Concomitent, Planul include activități ce țin de:

- Standardizarea procedurilor de documentare a Serviciilor ITC, dezvoltarea instrumentelor de evaluare și monitorizare a activității.
- Completarea/dezvoltarea unui curriculum corelat și complex de pregătire a specialiștilor în ITC, pentru diferite trepte de formare profesională: studii universitare și postuniversitare.
- Formarea continuă a specialiștilor, dezvoltarea abilităților și competențelor parentale.

De asemenea, se propune de a include terapeutul ocupational în echipa interdisciplinară de intervenție timpurie de bază. Astfel, la punctul 10 din Regulament, după cuvintele „asistent social” se propune de a fi completat cu cuvintele „terapeut ocupațional”, cu excluderea acestui specialist din pct. 11 (opțional), întrucât activitatea acestuia se axează pe *activități* ce ar trebui stimulate din primele luni de viață și care contribuie la actul de abilitare/reabilitare al copiilor cu cele mai diverse maladii incapacitante, inclusiv din sănătatea mintală.

Modificările propuse vor contribui la asigurarea accesibilității sporite a copiilor de vârstă 0-5 ani la servicii de intervenție timpurie, acordate de o echipă interdisciplinară complexă cu instruiți corespunzătoare și competențe în domeniu și, respectiv, la îmbunătățirea sănătății și dezvoltării copiilor,

în special a copiilor cu tulburări de dezvoltare și dizabilitate, dar și să diminueze ponderea tulburărilor de dezvoltare și a manifestărilor dizabilității existente.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului se va efectua în limitele mijloacelor financiare stabilite în bugetul public național, precum și a mijloacelor provenite din donații, granturi și alte surse, conform legislației.

Conform Planului de acțiuni propus spre aprobare, în anul 2023 urmează să fie dezvoltate 4 Centre de Intervenție Timpurie în Copilărie, în anul 2024 – 8, iar în anul 2025 – 12.

Cheltuielile pentru dezvoltarea Centrelor menționate vor fi suportate în anul 2023 de către UNICEF (4); în anul 2024 de către A.O.LUMOS (6), din mijloace proprii IMSP (2); în anul 2025 de către UNICEF (4), A.O. LUMOS (4).

De asemenea, partenerii de dezvoltare, vor contribui la mobilizarea mai multor resurse de la donatori pentru dezvoltarea serviciilor prezentate în Planul de acțiuni pentru anul 2025 (4), inclusiv pentru instruire, contribuind la extinderea accesului la serviciile de intervenție timpurie în întreaga țară pentru copiii care se confruntă cu întârzieri în dezvoltare.

Durabilitatea acestor servicii va fi asigurată prin acoperirea cheltuielilor de prestare a serviciilor de intervenție timpurie de către Compania Națională de Asigurări în Medicină, din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, cu alocarea mijloacelor financiare în mărime de circa 1 mln. 600 mii lei anual per centru, pentru prestarea serviciilor de intervenție timpurie la circa 160 copii anual.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Implementarea prevederilor proiectului va necesita elaborarea altor acte normative, în scopul asigurării bunei realizări a acțiunilor incluse în Program.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional proiectul, împreună cu nota informativă, anunțul privind consultările publice a proiectului în cauză sunt plasate pe pagina web a Ministerului Sănătății (www.ms.gov.md) la rubrica Transparență decizională și pe platforma PARTICIP.GOV.MD. <https://ms.gov.md/wp-content/uploads/2023/04/Zatic.pdf>

8. Constatările expertizei anticorupție

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu este elaborat în scopul armonizării legislației naționale cu legislația UE, exceptându-se astfel de la efectuarea expertizei de compatibilitate.

10. Constatările expertizei juridice

Informația referitoare la concluziile expertizei juridice privind compatibilitatea proiectului de hotărâre cu alte acte normative în vigoare, precum și respectarea normelor de tehnică legislativă va fi inclusă după recepționarea expertizei juridice.

11. Constatările altor expertize

Nu necesită expertizare suplimentară.

Secretar general

Digitally signed by Gantea Lilia
Date: 2023.04.19 14:00:42 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Lilia GANTEA

Tabel

Privind încadrarea modificărilor hotărârii Guvernului nr.816/2016

„Pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea serviciilor de intervenție timpurie și a standardelor minime de calitate pentru serviciile de intervenție timpurie.”

	Hotărârea Guvernului nr.816/2016 „Pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea serviciilor de intervenție timpurie și a standardelor minime de calitate pentru serviciile de intervenție timpurie.”	Modificările propuse
	1. Se aprobă: Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea serviciilor de intervenție timpurie, conform anexei nr. 1; Standardele minime de calitate pentru serviciile de intervenție timpurie, conform anexei nr. 2.	1.În Hotărâre: 1) punctul 1 se completează cu un alineat cu următorul cuprins: „Planul de acțiuni privind dezvoltarea sistemului de servicii de intervenție timpurie la copii pentru anii 2023 – 2027, conform anexei nr.3.”
	2. Cheltuielile ce țin de organizarea și funcționarea serviciilor de intervenție timpurie vor fi suportate de către prestatorii serviciilor de intervenție timpurie și se vor efectua în limita alocațiilor prevăzute anual în fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, precum și a altor mijloace provenite din granturi, donații și alte surse, conform legislației în vigoare.	1) punctul 2 va avea următorul cuprins: „2. Cheltuielile ce țin de realizarea Planului de acțiuni privind dezvoltarea serviciilor de intervenție timpurie la copii, pentru anii 2023 – 2027, vor fi suportate de către prestatorii de servicii de intervenție timpurie și se vor efectua în limita alocațiilor prevăzute anual în bugetul public național, precum și a mijloacelor provenite din donații, granturi și alte surse, conform legislației.
	4. În sensul prezentului Regulament-cadru, noțiunile utilizate semnifică: 1) <i>beneficiari ai serviciilor</i> – copii cu vârsta de până la 3 ani cu tulburări de dezvoltare și risc pentru apariția acestora, precum și părinții/alt reprezentant legal/îngrijitorii copilului, stabiliți în baza criteriilor de eligibilitate pentru programele de intervenție timpurie, prevăzute în anexa nr.1 la prezentul Regulament-cadru;	2. Anexa nr.1 și Anexa nr.2 la Hotărâre se modifică după cum urmează: pe tot parcursul textului cuvintele „cu vârsta de până la 3 ani”, „0 – 3 ani”, „vârstei de 3 ani” la orice formă gramaticală se substituie cu cuvintele „cu vârsta de până la 5 ani”, „0 – 5 ani”, „vârstei de 5 ani” la forma gramaticală

2) <i>copii cu tulburări de dezvoltare</i> – copii cu vârsta de până la 3 ani, la care se atestă o întârziere în dezvoltarea unuia sau mai multor parametri legați de dezvoltarea fizică, cognitivă, motorie, comunicativă, socială, emoțională, senzorială, de adaptare; 3) <i>copii cu risc pentru apariția tulburărilor de dezvoltare</i> – copii cu vârsta de până la 3 ani, la care se atestă un comportament atipic, manifestat prin anormalități, ce împiedică dezvoltarea continuă a copiilor și care poate conduce la o întârziere, chiar dacă nu există un diagnostic stabilit; 15. Beneficiarii serviciilor sînt copiii cu vârsta până la 3 ani cu tulburări de dezvoltare și risc de apariție a acestora, precum și familiile lor, identificați la diverse etape de acordare a asistenței medicale (asistență medicală primară, specializată de ambulator, spitalicească), în cadrul Serviciului propriu zis, inclusiv la adresarea directă a familiei, în conformitate cu criteriile de eligibilitate (anexa nr. 1 la prezentul Regulament-cadru). În Anexa nr. 2 la Hotărîrea Guvernului nr. 816 din 30 iunie 2016 (Secțiunea 2) 8) Copiii care, în urma evaluării, nu au fost detectați cu stări certe pentru includerea în programele de intervenție timpurie, dar rămîn suspiciuni pentru dezvoltarea ulterioară a acestora, sînt incluși în grupul de observație și monitorizați de către medicul de familie/specialist de profil pînă cînd aceștia ating vârsta de trei ani sau pînă la referirea către serviciile de abilitare, medico-sociale, de asistență psihopedagogică sau de suport existente în teritoriu pentru copiii preșcolari. (secțiunea 3) j) evaluarea dezvoltării copilului la sfîrșitul perioadei de tranziție, la atingerea de către copil a vârstei de 3 ani; k) revizuirea planului individual; l) alte aspecte, în funcție de necesitățile copilului. 6) Structura-tip a planului individual se aprobă de către Ministerul Sănătății. 7) La etapa de tranziție, odată cu atingerea vârstei de trei ani, copilului i se asigură continuitatea programelor de intervenție timpurie, în funcție de necesități, cu reevaluarea dezvoltării copilului și referirea către serviciile de abilitare, medico-sociale, sociale, de asistență psihopedagogică sau de suport existente în teritoriu pentru copiii preșcolari.	corespunzătoare;
10. Serviciile sînt oferite de echipe interdisciplinare. Componenta minimă a unei echipe	la punctul 10 după cuvintele „asistent social” de completat

	interdisciplinare include: medic pediatru, neurolog pediatru sau reabilitolog, psiholog/psihopedagog, logoped, fiziokinetoterapeut sau asistent medical în reabilitare, asistent medical, asistent social . Familia constituie un membru important al echipei interdisciplinare.	cu cuvintele „terapeut ocupațional”;
	11. Echipa interdisciplinară poate fi completată, în funcție de nivel și resursele disponibile, cu nutriționist/dietician, ergoterapeut/ terapeut ocupațional , oftalmolog, endocrinolog, genetician și alți specialiști.	la punctul 11 textul „/terapeut ocupațional” se exclude.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 08/1338 din 14.04.2023

Cancelaria de Stat

CERERE

**privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectelor de acte
care urmează a fi anunțate în cadrul ședinței secretarilor generali de stat**

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Tipul și denumirea proiectului	Proiectul de hotărâre a Guvernului Cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.816/2016 „Pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea serviciilor de intervenție timpurie și a standardelor minime de calitate pentru serviciile de intervenție timpurie.”
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Proiectul de hotărâre a Guvernului a fost elaborat de către Grupul de lucru, cu următoarea componență: membrii Comisiei Parlamentare protecție socială, sănătate și familie, reprezentanți ai Ministerului Sănătății, Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, mediului academic din domeniul sănătății, instituțiilor de stat din domeniul sănătate, educație, UNICEF, LUMOS și a asociațiilor obștești active în domeniul intervenției timpurii.
3.	Justificarea depunerii cererii <i>(indicația corespunzătoare sau remarca precum că proiectul este elaborat din inițiativa autorului)</i>	Proiectul de hotărâre a Guvernului a fost elaborat în temeiul art. 48, alin. (3) din Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.34, art.373) și art. 44 alin.(5) din Legea nr. 60 din 30 martie 2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.155-159, art.508).
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Ministerul Educației și Cercetării

		Ministerul Finanțelor Compania Națională de Asigurări în Medicină Ministerul Justiției Centrul Național Anticorupție
5.	Termenul limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	15 zile
6.	Numele, prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile de promovarea proiectului	Tatiana Zatic, șef Secție politici în domeniul asistenței medicale primare și comunitare, Ministerul Sănătății, tel. 022-268823, tatiana.zatic@ms.gov.md
7.	Anexe (<i>proiectul actului care se solicită a fi înregistrat, nota informativă cu documentele de însoțire</i>)	a) Proiectul hotărârii Guvernului b) Nota informativă la proiect
8.	Data și ora depunerii cererii:	14.04.23
9.	Semnătura Lilia GANTEA Secretar general	